

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' קרח (פסוק) כ"ו סיון תשס"ט

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 357

פניני תורה

ויקח קרח (פ"א, א') פרש"י שלקח עצמו לצד אחד, הנה ידוע מה שאמרו חז"ל (בבא-בבא כה): הרוצה להתחכם ידרים והרוצה להעשיר יצפין, והנה ידוע שצד צפון פתוח ואין בו מחיצה ולכן מי שרודף אחר העושר ועוזב את החכמה מוכרח שיפול. אבל מי שרודף תחילה אחר החכמה שהוא מן הדרום שיש בו סמיכה אזי גם אם יבקש את העושר לאחר מכן גם אז לא יפול כי יש לו על מה לסמוך. והנה קרח לקח עצמו לצד אחד בלבד שרדף אחר הממון והעושר בזה שנתגאה בעושרו סיבב אליו נפילה גדולה וכו'.

ויקח קרח (פ"א, א') במדרש תנחומא: קרח שפקח היה מה ראה לשמות כוז? עינו המעות! ויש לבאר המעות של קרח כשראה שניתנה הכהונה לאהרן והנשיאות לאליצפן בן עוזיאל. אמר אני לא חמאתי בעגל וגם השבט שלי לא חמא. ועלי ראוייה השכינה לשכון שאני גבור חכם ועשיר. וטעה בגבורה שלו שכל הגבורה שלו היתה בזה שהיה מהמוענים את הארון וטעה כי הארון נושא את נושאייו ואין בזה גבורה משלו, וכן טעה בעשירות דהלא איווהו עשיר השמח בחלקו והוא לא היה שמח בחלקו כי היה מקנא באהרן ואליצפן. ולא ידע שאהרן זכה לכהונה מחמת ענותנותו ובושתו וכן שמואל שהיה שוה למשה ואהרן, היה גם בענותנותו שהלך מעיר לעיר שפט את ישראל להכניסם תחת כנפי השכינה והתפלל עבורם. וקרח רדף אחר מה שלא היה שלו כדאיתא בזהר הקדוש וכו'...

ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב, ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהל'יהם וגו' (פ"א, כ"ז) פרש"י נצבים בקומה וקופה לחרף ולגדף, אבל על קרח לא כתוב כן. כנראה שקרח למרות שהיה עיקר המחלוקת התחיל לדפוק לבו והיה צריך משענת זה ששמואל עתיד לצאת ממנו. אבל דתן ואבירם מתוך גאונם האמינו בעצמם שהם גדולי תורה וצדיקי הדור לכך היו סוברים שכל מה שאמר משה הכוונה על אחרים ולא על עצמם כענין שנאמר בפרשת נצבים והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשרירות לבי אלך וכו' (דברים כט...) ועתה ראה כמה רעה עושה הגדלות לאדם וכו'.

באר חפרוה שרים וגו' (כ"א, י"ח) ענין זה שסמך שבח התורה לשירת הבאר יען כי התורה נמשלה למים מה מים מניחין מקום גבוה והולכים למקום נמוך כן דברי תורה. אף שמצינו אומות העולם שנקראו מים אינם אלא מצד הדמיון אבל בני ישראל נמשלים למים מצד המהות שהם שפלים ויורדים תמיד למטה כמים ואף דברי תורה כל הלומד תורה לשמה הרי הוא עושה עצמו שפל לתורה וכיון שהוא בטל לתורה הרי הוא נעשה כמדבר וכו' (כן אברהם).

ויקח קרח (פ"א, א') הענין מקרח שהיה אדם גדול ממועני הארון, אבל כאשר חלק על משרע"ה אבד כל המדרגות, וזהו העיקר להחזיק עצמו בצדיק הדור ומכש"כ אצל משה רבינו ע"ה שהיה כלול בו כל בני ישראל.

ויקח קרח (פ"א, א') אולי הלשון שלקח מעצמו בעבודת השם של האדם לידע שאין לו כלום רק מה שמזכה לו השי"ת או בזכות אבות וכאן כתוב ויקח על זה דרשו שלקח מקח רע לעצמו. כי הענין נוגע לגיאות כדאיתא שקרח נתגאה וחדש למשרע"ה על זה ומדוע תתנשאו כו' והתורה מעידה והאיש משה עניו מאד...

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם וגו' (כ"ב, י"ב) עיקר כוונת השי"ת היה כדי להשריש בלבם האמונה לכל הדברים שע"י דבר ה' גם ללא שום מעשה האדם. הוא משנה עיתים ומחליף את הזמנים כפי צורך הזמן שע"י שהיה נשרש בלבבם זה האמונה לא היה עולה על דעתם לעבוד ע"ז או לעשות שום מעשה להמשיך עליהם השפע בידעם שהשפע יבא עליהם בלא שום מעשה כלל.

ואני הנה לקחתי את אחיכם הלויים (י"ח, ו') מפני שעל מה שהרים השי"ת את קרן הלויים היה מקום למדת הדין לערער כאשר נתרום קרנו בפתע פתאם אזי סכנתו גדול מאד על זה אמר ואני הנה לקחתי מוסיף אני על חבתן, הנה בשמחה שהוסיף השי"ת שפע הקדושה שיהיה בכוחם לעמוד נגד יצרם שיתגדל עליהם מחמת שרירותם.

(מתוך תפארת ציון)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

357
1

המשק שיחת אור ר' אשר זיע"א אורכא יו"ט ראשון של פסח תשל"ה (קט. דהיי. סוף) פאבא לזפוס ע"י א.א.

ולמרות שהוא יודע שאח"כ יסבול מזה, קרירות היצר "אשר קרך בדרך" מקרר אותו, והוא לא מחפש את הדרכים והסיבות שנותנים לו ע"מ שיתגבר. וזה מביא אותו לעצבנות ולהרס וחורבן, מפני שהוא תמיד בבחינת חרטה. המוח שלו שקוע בחרטה, ואיך יוכל להכיר את ערכו שהוא אין.

אפילו אם אדם ח"ו נפל פעם, הוא לא צריך להיות שקוע בצער. הוא לא צריך לבכות. הוא צריך דביקות, להתפלל ולצעוק, כמו שכתוב "אליך זעקו - ונמלטו". וכמו שיציאת מצרים היתה ע"י הזעקה, כדכתיב "ויזעקו בני ישראל אל ה' ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה וידע אלקים", ובאמצעות הזעקה הזו הם פעלו את פעולתם להביא את הגאולה להוציא אותם ממצרים. גם היום אנו בבחינה כזו שצריכים את אותה גאולה של יציאת מצרים. ומשום כך, למרות שאנו עכשיו בגלות אנו מספרים את סיפור יציאת מצרים, מכיון שאנו זקוקים לאותה גאולה של יציאת מצרים. וכאשר תהיה הגאולה השלימה או נוכל לספר את יציאת מצרים עם ההמשך של היציאה מן הגלות בה אנו שרויים. אז תהיה שלימות הגאולה, וכל אחד יבוא על מקומו, עם שלימותו ועם גאולתו.

אבל כל זה לא יתכן בלי אחדות. ושורש האחדות היא להכיר את ערכו. מי שמכיר את עצמו, כאשר בא אליו חבר ומספר על נפילתו, הוא לא שובר אותו, ולא מייסר אותו. בגלל שמתבונן ומבין, למה ה' שלח אותו אלי? בגלל ששכחתי את ערכי, ושכחתי את מציאותי, ושכחתי את מצבי. אז ה' מעורר אותי עם מציאות נפילה של הזולת. כשהחבר מספר לי את נפילתו, הוא בעצם מעורר אותי לזכור את חטאי. הוא מספר לי את נפילתי שלי, את פגמי ואת חטאי. זהו שנאמר "את חטאי אני - מזכיר היום", כאשר אני מספר לחבר את חטאי, אני

אתמול בלילה הייתי בחנות של ימזרחי. יש שם שתי יציאות, ואני הייתי צריך לצאת מפתח אחד. כבר רציתי ללכת משם אולם המחשבה משכה אותי לצאת מן הפתח השני. אמרתי לעצמי: מדוע מושך אותי ללכת משם? והלכתי משם. כשיצאתי החוצה עברו שני אנשים ואחריהם היה מונח על הארץ שטר של חמש לירות. הבנתי מדוע נמשכתי לצאת מהצד השני, כי הייתי צריך למצוא את הכסף. הבנתי שבן אדם לא הולך מעצמו אלא משמים מוליכים אותו.

השאלה היא: אם האדם לא הולך לבד, נמצא שכאשר הוא הולך לחטוא ג"כ מוליכים אותו לחטוא, ואיך יתכן שה' מוליך את האדם לחטוא? התשובה: ה' לא מוליך אותו, כי מאיתו לא תצא הרעות והטוב, האדם מביא את עצמו לכוון מציאות שמוליכה אותו בדרך שרצה לילך. הרבש"ע ברא את האדם ונתן לו בחירה - ללא בחירה אין לנו מה לעשות בעולם הזה - ובקש ממנו שילך בדרכיו הנכונים, ולכן הוא מוליך אותנו בדרך שאנו רוצים. הכל תלוי בבחירה. יש לי בחירה לא ללכת בדרך הזו.

עלינו לדעת שאנו לא אבודים, בכל רגע ורגע אנו יכולים לעורר את עצמנו לתשובה. ויש לנו ממי ללמוד. אנו רואים את קיום הטבע שכבר אלפי שנים היא בקיומה והשטן עושה את שלו, על אף שהוא יודע שסופו בוא יבוא, והוא יודע שלא לנצח הוא יהיה שליט, בכל זאת הוא כל הזמן בתקפו ובעקשנותו. והוא מחפש רק את הנשימה של ההרף עין. כל אחד מרגיש אצל עצמו, שכאשר הוא הולך לפגום מגיעים כל מיני סיבות להפריע אותו מלפגום, אבל הוא מעדיף את הנשימה של הפגם, את ההרף עין הזה. והנשימה שוב דוחה אותו ומביאה סיבות נוספות למנוע את הפגם, אבל הוא מבכר את הפגם מאחר שבאותה נשימה יש לו ממנו סיפוק.

המשך מעבר קודם

העמים". ואפילו אם ח"ו יהיו עלינו קטרוגים, הוא ישטין את מקטרגנו. ואז יהיה שלוח והשקט ולא יהיה מקטרגים. הם לא יוכלו לקטרג מכיון שאנו נהיה שוב כמו בעת בריאת העולם. ומכיון שאנו העם הנבחר שלו הוא יוריד מאיתנו את כל הקטרוגים ויגאלנו מכל צרותינו.

מוכיר לו את חטאיו שלו. וכשהחבר מספר לי את הפגם שלו הוא מעורר אותי להבין שאת הפגם שלו אני פגמתי. נמצא שהוא לא מספר כאן את חטאיו ופשעיו, הוא מעורר את החבר ומכיר לו את פשעיו שלו. על כגון זה לא נאמר "אשרי נשוי פשע כסוי חטאה".

ע"י ההתאחדות שלנו אנו מתאחדים עם הצדיק אמת, ואנו באים לדביקות עמו. וכמו שהבורא עולם הוא מציאות אחד עם שנאנו, כך אנו נזכה להיות עם הצדיק האמת שהוא בבחינת בורא, כמו שכתוב (מדרש תהילים קט"ז) מה אני בורא עולמות ומחיה מתים אף אתה כן. ואז נזכה לאחד אתנו את כל הנידחים וכל הפוורים, ונזכה לשלימות כמו בשעת בריאת האדם, לפני חטא עץ הדעת שלא היה שום קטרוג. ככה נזכה כולנו במהרה בימינו לאחדות שלימות כזו, ונבוא לבחינת משיח, ויוציא אותנו את יציאת מצרים בשלימות, ויבנה בית מקדשנו, הבית השלישי, במהרה בימינו אמן.

באופן כזה צריכים אנו כולנו להתאחד. וכל אחד לא יפול במחשבותיו. אל לו לשכוח עם מי הוא קשור, ולמי היא צריך להיות קשור בכל נשימה ונשימה. ואם נזכה כולנו ביחד להתאחד, נזכה שישבו לשורשם כל הנשמות הערטילאיות, שהם נידחים כ"כ שאפילו הצדיקים האמיתיים היה קשה להם להוציא אותם ממצבם ולדאבוננו נשארו תקועים אלפי שנים. אבל כיון שהגענו כבר לסוף הדורות יש לנו זכיה גדולה להתקשר עם הצדיק אמת ולהתאחד איתו, מה שהוא לא זכה, ולהביא את שלימות דביקות הוי". והיינו שנזכה שה' ימחה את זכר עמלק. והוא יקח אותנו לעם האחד ומיוחד שלו, שהרי אנו העם הנבחר ש"אתה בחרתנו מכל

שיחת א"ר ר' אשר זיע"א אונ"א שבי"ט של פסח תשל"ב תאבא לזכרם ע"ה א.א.

וזה מתחיל לכאוב לו, לא יתכן שזה לא ישפר במשהו את הרחוב. הרחוב מעצמו לא יתעלה, הוא לא יכול להתעלות בכוחות עצמו, היות שאנו שקועים בתהום ואין לנו את החבל לעלות, כלומר: אין מי שיוציא את הרחוב משם.

הרבש"ע ברא את העולם תוהו ובוהו. דהיינו, הוא ברא את העולם כמות שהוא, עם כל חולשותיו. הוא ברא את הרחוב כזה. אבל הוא לא נברא בשביל שישאר כך. הוא נברא בכדי שממנו נכיר את הרבש"ע. כמו שנאמר "ומבשרי", איך אני יכול להחזיק מעמד כזוה רחוב, "אחזה אלוקה". אך כל זה הוא רק כאשר הרחוב מביא אותו לראות את חולשותיו של עצמו.

כאשר יהודי יוצא לרחוב, מוטל עליו להשמר שלא יזוק, ולכן עליו להעלות את הרחוב. באופן שהמצב של הרחוב יביא אותו לאחדות עם כלל ישראל, ועי"ז לאחדות הוי".

בפשטות הרחוב מביא את האדם לפירוד. הרי הרחוב איננו באופן הראוי, ובשעה שאדם יוצא לרחוב, מתוך שאינו מביט על עצמו ועל מצבו הוא מביט על הרחוב בצורה שלילית, ומוה נהיה פירוד. אמנם כאשר אדם רואה את הנפילה שלו, ומבין שהנפילה מראה לו שבעצם זהו היסוד שלו, יסוד הרע, ולבו נשבר בקרבנו, ממילא הוא רואה את עצמו, בכל הרע שברחוב. ואז הוא לא מביט על הרחוב כמו דבר טרף. וכאשר הוא רואה ברחוב את עצמו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

357
T

המשך מעמי קודם

לצאת מן הגלות עד שיכלו כל הנשמות שבגוף. דהיינו שכל אחד יכיר בעצמו שהנשמה שלו מקושרת לגוף. כל אחד רוצה את התאוות, וכל אחד קשור לבחינה אחרת של תאוה. וכשהאדם מכיר בכך, וחי בהכרה הזו שיש לו את בחינת התאוה שלו, כשהוא יוצא לרחוב הוא לא רואה את הרע של הרחוב, הוא רואה בזה את הרע שלו, ואז נהיה בחינה של "רחל מבכה על בניה", 'רחל' היא השכינה הקדושה, והוא בוכה על כך שהוא גרם שבניה של השכינה נמצאים בכזה מצב. והחסרון בודאי נובע ממנו. כי אם אנו היינו בשלימות, דהיינו בבחינה של עבודה ושל ביטול, והיינו מכירים את המציאות שלנו, בבחינת "חטאתי לה'" "וחטאתי נגדי תמיד", אזי הרחוב לא היה נראה כך. מה שהרחוב נראה כך זה בגלל שאנו נפרדים.

המשך יבוא אי"ה

יהודים אומרים שכאשר מגיע הקיץ צריך להכין צידה-לדרך לפני שיוצאים לרחוב. הצידה-לדרך היא ההכרה שהחסרון של הרחוב זה אני. כל אחד בנפילות שלו הוא בבחינה של 'חרטה', כאשר החרטה והכאב עוזבים אותו יש לו שלוה. וכשהוא יוצא לרחוב, הוא לא זוכר שלפני רגע הוא בעצמו היה אותו דבר כמו הרחוב, הוא רק רואה את הרחוב ברעו, והוא מקלל. וכך הוא נהיה נפרד. וכאשר יש פירוד מתבטל יחוד הוי". הרבש"ע הרי אוהב את הרחוב, בגלל שבנים הם לה' אלקים. אנו חושבים שהרחוב הם לא הבנים של הרבש"ע, או שהם נפרדים ממנו, אין אף נשמה שנפרדת ממנו, גם אלו שנפלו לעמקי הקליפות. כמו שדוד המלך אמר "גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך" - ימין ה' עושה חיל.

אמנם כאשר הוא מקושר עמהם ואינו נפרד בזה הוא מקרב את הגאולה. הרבש"ע אינו יכול

שהשמחה במעונם

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משה רובינפלד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר ישעי' קרויס ומשפ' להולדת הנכדה
הבה"ח אריה אג'פור לאירוסיו
הר"ר שמעון ספרן ומשפ' לאירוס' הבת
הר"ר שמואל קלירס ומשפ' לנישואי הנכד
הר"ר אהרן קלירס ומשפ' לנישואי הבן
הבה"ח אברהם מרדכי קלירס לנישואיו
הר"ר גדליה סגל ומשפ' לנישואי הנכדה
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר יוסף אורלנצ'יק ומשפ' לנישואי הבן

י"ל ע"י

מערכת התכרותא
ח' עדי' 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 ☎

5080 ת.ד.

ירושלים 91050

כוס תנחומים

הר"ר משולם מורגנשטרן הי"ו על פטירת אמו ע"ה.
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

